

พระธรรมนูญศาลทหารบก
พระพหุศักราช ๒๔๖๕

พระราชปรารภ

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมา
ธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ดำรงตำแหน่งองค์ ๑ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า โดยที่
ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๑ ให้มีพระธรรมนูญ
แก่วอชิงคัม ค้าง ๆ จัดการ ทหารบก และศาลหลวงชั้น
กว่า แต่ก่อน เป็นลำดับมาแต่นั้น ทรงพระราชดำริว่า
เป็น สมัย สมควร ที่ จะ เปลี่ยน แปลง แก้ไขเพิ่มเติม พระ
ธรรมนูญ ศาลทหารบก พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) ซึ่ง
ว่าด้วย วิธีจัดการ ศาลทหารบก และ กำหนด อำนาจ ศาล
ทหารบก ทั้ง ใน เวลาปกติและเวลาไม่ปกติ ที่มี อยู่แล้ว
แต่ก่อน ให้เป็นที่ เรียบร้อย ดั่งเช่น จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้า ๑ ให้ตราพระธรรมนูญไว้ดังต่อไปนี้

ภาคนี้

นามพระราชบัญญัติ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระ
ธรรมนูญ ศาลทหารบก พ.ศ. ๒๕๖๕”

วันใช้พระราชบัญญัติ มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑
มกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

เด็กกฎหมายเดิม มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ เป็นต้นไป
ให้ยกเลิก พระธรรมนูญ ศาลทหารบก พ.ศ. ๒๕๕๐
(ร.ศ. ๑๒๖) นั้นเสีย และบรรดาพระราชกำหนด
กฎหมาย ซึ่งมีอยู่แต่เดิมบทใด ซึ่งมีข้อความขัดขวาง
คือพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติแทน เว้น
แต่ประกาศกำหนดอำนาจศาลทหารรักษาวัง ของพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

นำทฤษฎี มาตรา ๔ เสนอตั้งกระทรงกระต่าใหม่ มีกั้ เป็น
พระราชบัญญัติ ผู้รักษาพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจ ออกกฎต่าง ๆ
เพื่อ จะวางระเบียบการให้ดำเนินไป ตามพระราชบัญญัตินี้
เมื่อ กฎนั้นได้รบพระบรมราชานุญาต และได้ ประกาศใน
หนังสือราชกิจจานุเบกษา แล้ว ให้ถือว่า เป็น ส่วน ๑
ของ พระราชบัญญัตินี้

อำนาจศาล ทหารบก มาตรา ๕ ศาลทหารบก มีอำนาจที่จะ พิจารณาและ พิจารณาพิพากษา อรรถ ทหารบก ผู้กระทำความผิด ต่อ พระราชกำหนด กฎหมาย ทหาร หรือ พระราชกำหนดกฎหมาย อื่น ๆ ใน ทางอาญาได้ทุก บทกฎหมาย ในคดี ซึ่ง ผู้กระทำความผิด นั้น เป็นบุคคล ที่อยู่ในอำนาจ ศาลทหารบกในขณะ ที่ กระ ทำ ความผิด

ศาลอื่นชำระ ทหารบกไม่ได้ มาตรา ๖ นอกจาก ศาลพิเศษ ที่ได้ มี พระบรมราช โองการ โปรดเกล้า ฯ ให้ตั้ง ขึ้น แล้ว เฉพาะ แต่ศาล เว้นแต่ศาลพิเศษ ทหารบกเท่านั้นมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งผู้กระทำความผิด เป็นบุคคลอยู่ในอำนาจศาลทหารบก นั้นได้ ห้ามมิให้ ศาลอื่น พิจารณา พิจารณาพิพากษาคดี ที่ บุคคล อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหารบก คดีถึง หาว่า กระ ทำ ความผิด ใน ทางอาญา เปน อันขาด เว้นไว้ แต่คดีที่ พระราชบัญญัติได้ อนุญาตให้ ไป ฟ้องร้องในศาลอื่น ๆ

ศาลทหารบก มาตรา ๗ ศาลทหารบกนั้น ใน เวลาปรกติ มีวิธี ในเวลาปรกติ จัดการ และ อำนาจ อย่าง ๑ แต่ใน เวลาสงคราม หรือ กับเวลาไม่ปรกติ ในท้องถิ่นซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึกมีอำนาจจัดการอย่าง ๑ ต่างกัน ไม่เหมือนกัน

กำหนดชั้นของ มาตรา ๘ ศาลทหารบก ตามธรรมดามี ๓ ชั้น และ
ศาลทหารบก เป็น ศาลประจำท้องถิ่น คือ

- ๑) ศาลจังหวัดทหารบก
- ๒) ศาลมณฑลทหารบก
- ๓) ศาลทหารบกกลาง

แต่ในเวลาดำปฏิบัติ ถ้ากรมกองทหารโดยยกเคลื่อนที่
ไป นอกจังหวัด ซึ่ง ประจำ อยู่ ตาม กำหนด แผนการ วาง
กรมทหาร ใน เวลาดำปฏิบัติ (เคลื่อนไปชั่วคราว) จึงให้มี
ศาลกรมทหารบกได้ เฉพาะ ระหว่าง เวลา เช่น นั้น

แต่ ถ้าในเวลาดำสงคราม หรือในท้องถิ่น ซึ่งประกาศใช้
กฎอัยการศึก จึง มี ศาลสนาม

ภาค ๑

วิธีจัดการ ศาลทหารบกในเวลาดำปฏิบัติ

หมวด ๑

วิธีจัดการ ศาลจังหวัดทหารบก

ศาลจังหวัด ฯ มาตรา ๙ ในจังหวัดทหารบกจังหวัด ๑ กำหนดให้
และผู้ มีอำนาจ มี ศาล ประจำ จังหวัดทหารบก สำหรับพิจารณาพิพากษา
ตุลาการ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓ ๒๕๖๓
คดีที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น จังหวัดทหารบกนั้น และให้

บังคับการ จังหวัดทหารบก นนทบุรี เป็นผู้มีอำนาจตั้ง
กรรมการศาล

คดีที่เกิดขึ้นนอก มาตรา ๑๐ ถ้ามีคดีเกิดขึ้นในท้องที่ซึ่งมิได้จัดรวม
จังหวัดทหารบก เข้าไว้ในจังหวัดทหารบกใด และ คดีนั้น เป็น คดี ซึ่ง
จัดต้องพิจารณาใน ศาลจังหวัดทหารบก แล้ว ให้ผู้
บัญชาการมณฑลทหารบก ส่งคดีให้ผู้บังคับการ จังหวัด
ทหารบกผู้ใดผู้ ๑ ซึ่ง อยู่ในบังคับ ของ ตน จัดการ ตั้ง
กรรมการ ศาลจังหวัดทหารบก พิจารณาคดีนั้น

เมื่อใดจะตั้ง กรรมการ มาตรา ๑๑ ศาลจังหวัดทหารบกไม่มีกรรมการ
ประจำ คือ เมื่อ มีคดีที่จะ ต้อง พิจารณาพิพากษา ผู้
อำนาจตั้งกรรมการ จึง ออกคำสั่ง ตั้งกรรมการ ศาล

วิธีตั้งกรรมการ มาตรา ๑๒ ผู้มีอำนาจตั้งกรรมการ ศาลออกคำสั่ง
ตั้งกรรมการ เมื่อใด ให้บ่งนามของ ผู้ที่เป็นกรรมการ
ลงในคำสั่ง และให้กำหนดโดยชัดเจนว่า มีคดีเรื่องใด
บ้าง ที่ จัด ต้อง พิจารณาพิพากษา

จำนวนกรรมการ มาตรา ๑๓ ในศาลจังหวัดทหารบก ให้ตั้ง นาย
ทหารชั้นสัญญาบัตร เป็น กรรมการ ๓ นาย และให้ผู้

บังคับการ จังหวัดทหารบก มีอำนาจ เรียก นายทหารที่รับ
ราชการประจำอยู่ใน จังหวัดทหารบก ซึ่งตนบังคับบัญชา
มาเป็น กรรมการ

ผู้มีอำนาจตั้ง
กรรมการตั้ง
ตนเองได้

มาตรา ๑๔ ถ้าไม่มีนายทหารชั้นสัญญาบัตร สัมควร
เป็น กรรมการ ค้าด จังหวัดทหารบก ครบจำนวนได้ แล้ว
ผู้มีอำนาจ ตั้งกรรมการ ค้าดมี อำนาจ ที่จะ ตั้งตนเองเป็น
กรรมการ ใน ค้าดจังหวัดทหารบกได้

หมวด ๒

วิธีจัดการค้าดกรมทหารบก

คดีที่เกิดขึ้นเมื่อ
กรมกองทหาร
ยกเคลื่อนที่ไป
ชั่วคราว

มาตรา ๑๕ ตามธรรมเนียม เมื่อมคตเกิด ขึ้นซึ่งจากของ
พิจารณาพิพากษา ตาม พระราชบัญญัติคน แดง ผู้บังคับ
บัญชากรมกองทหาร ต้อง สั่ง คดีให้ ผู้บังคับการ จังหวัด
ทหารบก หรือ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก อัน เป็น
จังหวัด หรือมณฑล ซึ่ง กรมกองทหารนั้นตั้งอยู่ จัดการ
ตั้งกรรมการค้าดพิจารณาพิพากษาคดีนั้น แต่ถากกรมกอง
ทหารบกใดซึ่งมีกำลังไม่น้อยกว่า ๑ กองพันได้ยกเคลื่อน
ที่ไปนอกจังหวัดซึ่งตั้งประจำอยู่ (เคลื่อนที่ไปชั่วคราว)
แม้จะไปตั้งอยู่ในท้องถิ่นมณฑลทหารบกใดๆ หรือออก

มณฑลทหารบก ก็ตาม ให้มีคำสั่งกรมทหารบกสำหรับ
พิจารณาพิพากษาคดีของบุคคลซึ่งสังกัดในกรมทหารบก
นั้น และให้ผู้บังคับบัญชากรมของทหารบก นั้น เป็นผู้
มีอำนาจ ตั้งกรรมการศาล

เมื่อใดจะตั้ง
กรรมการ มาตรา ๑๖ ศาลกรมทหารบกไม่มีกรรมการประจำ
ต่อเมื่อ มีคดี จะต้อง พิจารณาพิพากษา ผู้บังคับบัญชา
กรมของทหารบกนั้น จึงออกคำสั่ง ตั้งกรรมการศาล

วิธีตั้งกรรมการ
ศาล มาตรา ๑๗ เมื่อผู้มีอำนาจตั้ง กรรมการศาลกรม
ทหารบก ออกคำสั่ง ตั้งกรรมการ เมื่อใด ให้ขานาม
ของผู้ที่เป็นกรรมการ ลงในคำสั่ง และให้กำหนดโดย
ชัดเจนว่า มีคดี เรื่องใดบ้าง ที่จะต้อง พิจารณาพิพากษา

จำนวนกรรมการ มาตรา ๑๘ ในศาลกรมทหารบก ให้ตั้งนายทหาร
ชั้นสัญญาบัตร เป็น กรรมการ ๓ นาย

ผู้มีอำนาจตั้ง
กรรมการตั้ง
ตนเองได้ มาตรา ๑๙ ถ้าไม่มีนายทหารชั้นสัญญาบัตรสมควร
เป็น กรรมการศาลกรมทหารบกครบจำนวนได้ผู้มีอำนาจ
ตั้งกรรมการ ศาลมีอำนาจ ที่จะ ตั้งตนเอง เป็น กรรมการ
ในศาลกรมทหารบกได้

ชัดของเรื่องจะ มาตรา ๒๐ ถ้ามีเหตุอันจำเป็นจะตั้งกรรมการ
ตั้งกรรมการศาล ศาลกรมทหารบกไม่ได้ กัด หรือคัดทเกิดชนนั้นเกิน
ไม่ได้ อำนาจของ ศาลกรมทหารบก กัด ให้ผู้บังคับบัญชา
กรมกอง ทหารบก นั้น ตั้ง คัด ไป ยัง ผู้บังคับการ จังหวัด
ทหารบก หรือ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกในท้องถิ่นที่
เกิดคดีนั้น หรือ จะ ตั้งคัดไป ยัง ผู้บังคับการ จังหวัด
ทหารบก หรือ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก ซึ่งเป็น
ท้องถิ่น จังหวัดเดิม ของ คน กัด แต่ ความ สดวก
ในทางบังคับบัญชาทหาร ที่ เกยของ แกคดี เรือง นั้น

หมวด ๓

วิธีจัดการศาลมณฑลทหารบก

ศาลมณฑล ทหารบก มาตรา ๒๑ ในมณฑลทหารบกมณฑล ๑ กำหนด
ให้มีศาลมณฑลทหารบกศาล ๑

เมื่อใดจะตั้ง กรรมการ มาตรา ๒๒ ศาลมณฑลทหารบกนั้นไม่มกรรมการ
ประจำ คอเมอมคตทจกตองพิจารณาพิพากษา ผู้บัญชา
การมณฑลทหารบกในมณฑล นั้น จึง ออก คำสั่ง ตั้ง
กรรมการศาลนี้

วิธีตั้งกรรมการ มาตรา ๒๓ เมื่อผู้มีอำนาจตั้งกรรมการคัดออก
คำสั่งตั้งกรรมการเมื่อใด ให้ตั้งนามผู้ที่ เป็นกรรมการ
ลงในคำสั่ง และให้กำหนดโดยชัดแจ้งว่า มีคดีเรื่องใด
บางที่จะยกต้องพิจารณาพิพากษา

จำนวนกรรมการ มาตรา ๒๔ ในศาลมณฑลทหารบก นั้น ต้อง มี
กรรมการ ๓ นาย คือ

นายทหารชั้นนายพัน ๑ นาย

นายทหารชั้นนายร้อย ๑ นาย

ผู้รักษาพระธรรมนูญทหารบก ๑ นาย

แต่ กรรมการ ผู้ที่ เป็น นายทหาร นั้น จะยกต้อง มีคำสั่ง
กว่า หรือเทียบ เท่า กับ ผู้ที่มีคำสั่ง ที่สูง ในพวก จำเลยนั้น
และให้ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก มีอำนาจ เรียกนาย
ทหารที่ รับ ราชการ ประจำ อยู่ในมณฑลทหารบก ซึ่งตน
บังคับบัญชา มา เป็น กรรมการ

จำเลยเป็นนายพัน มาตรา ๒๕ ถ้าจำเลย ผู้ใด ผู้ ๑ ในพวก จำเลยนั้น
มียศเป็นนายทหารชั้นนายพันหรือเทียบเท่า นายพัน กรรมการ
ของ ศาลมณฑลทหารบก ต้อง เป็น นายทหาร มี

ยศสูงกว่าชั้น นายร้อย ๒ นาย แต่กรรมการผู้ ๑ ที่
เป็น นายพัน จะ มียศต่ำกว่าจำเลยก็ได้

ผู้มอบอำนาจตั้ง กรรมการตั้ง
ตนเองได้ ๒๖. มาตรา ๒๖ ถ้า นายทหาร ซึ่งมียศสมควร เป็นกรรม
การ ในศาลมณฑลทหารบกไม่ครบจำนวนแล้ว ผู้ม
อำนาจตั้งกรรมการศาลมณฑลทหารบกมีอำนาจที่จะตั้ง
ตนเอง เป็น กรรมการ ในศาลมณฑลทหารบกได้

นายทหารนอก ประจำการเป็น กรรมการได้ ๒๗. มาตรา ๒๗ ผู้มอบอำนาจตั้งกรรมการจะตั้งนายทหาร
ซึ่ง มีได้ ประจำ การ เป็น กรรมการ ศาลมณฑล ทหารบก
ก็ได้

เมื่อขอของเรื่อง ยศกรรมการ ๒๘. มาตรา ๒๘ ถ้าจำเลย มียศสูง และ นายทหารที่มี
ยศสมควรที่จะ เป็น กรรมการไม่ครบจำนวนแล้ว ให้
เสนาบดีกระทรวงกระตาคมคัดเลือกนายทหารชั้นสัญญา
บัตร ส่งไป สำหรับ เป็น กรรมการ หรือ มี ฉนั้น ส่งให้
ส่งคดี นั้นไป พิจารณาในศาลมณฑลทหารบกมณฑลอื่น
ก็ได้

ตำแหน่งหน้าที่ ผู้รักษาพระ
ธรรมนูญ ๒๙. มาตรา ๒๙ เสนาบดีกระทรวงกระตาคม มีอำนาจ
ที่จะตั้งให้ ผู้รักษาพระธรรมนูญทหารบกคน ๑ วับริหาร
ในมณฑลทหารบกมณฑล ๑ หรือ ๒ มณฑล หรือมาก
กว่านั้น พร้อม กัน ก็ได้

หมวด ๔

วิธีการศาลทหารบกกลาง

จำนวนตุลาการ มาตรา ๓๐ ให้มีศาลทหารบกกลางตั้งประจำอยู่
เดิมนับตั้ง ในกรุงเทพพระมหานครศาล ๑ มีตุลาการประจำศาล
๕ นาย คือ นายพลหรือนายพันเอก ๑ นาย นายพัน
หรือนายร้อยเอก ๒ หรือ ๓ นาย ผู้รักษาพระธรรมนูญ
ทหารบก ๑ หรือ ๒ นาย

ตั้งและเปลี่ยน มาตรา ๓๑ เดิมนับตั้งกระทรวงกระต๊อใหม่เป็นผู้ตั้ง
ตุลาการ ตุลาการประจำศาล และมีอำนาจที่จะเปลี่ยนตั้ง
ตุลาการนั้นได้ทุกเมื่อ

ยศตุลาการ มาตรา ๓๒ ถ้าหากว่าจำเลยหรือผู้ใดผู้ ๑ ในพวก
จำเลยมียศสูงกว่า นายร้อยเอก หรือเทียบสูงกว่า
นายร้อยเอก ให้เดิมนับตั้งกระทรวงกระต๊อใหม่ ออก
คำสั่งพิเศษเปลี่ยนแปลงตุลาการศาลทหารบกกลางตั้ง
ต่อไปนี้ คือ

จำเลยเป็นนายพัน ๑) ถ้าจำเลยมียศชั้นนายพัน หรือเทียบเท่า
นายพัน ตุลาการศาลทหารบกกลางต้องมียศเป็นนายพล
๑ นาย นายพัน ๒ หรือ ๓ นาย ผู้รักษาพระธรรมนูญ
ทหารบก ๑ หรือ ๒ นาย

จำเลยเป็นนายพด ๒) ถ้าจำเลยมียศชั้นนายพด หรือเทียบเท่านายพด
ตุลาการ ศาลทหารบกกลาง ต้อง มียศเป็นนายพด
๓ นาย ผู้รักษา พระบรมมณฑลทหารบก ๒ นาย

ตุลาการต้องมียศ มาตรา ๓๓ ตุลาการ ศาลทหารบกกลาง จึงต้องมี
ตั้ง หรือเท่ากับ ยศสูงกว่าหรือ เทียบเท่ากับยศที่สูงสุดในพวกจำเลย
จำเลย นั้น ตุลาการ ผู้ที่ มียศเท่ากัน กับ จำเลย นั้น ควร เป็น ผู้
ได้รบยศก่อน ถ้าแม่หา นายทหาร เช่น นั้ได้

ตุลาการที่มียศ ต่ำกว่าจำเลย มาตรา ๓๔ ถ้า จำเลย มียศชั้นนายพด หรือเทียบเท่า
นายพด และไม่มี นายพด ที่ มียศสูงกว่า หรือ เด่มอ กับ
จำเลย พอแก่ จำนวน ตุลาการ แล้ว เด่นาบัตกระทรวง
กระดาใหม่จะตั้งนายพด ที่ มียศต่ำกว่าจำเลยเป็นตุลาการ
ได้

เด่นาบัตตั้งตนเอง มาตรา ๓๕ ถ้า มี นายทหาร ซึ่ง มียศสมควร เป็น
เป็นตุลาการได้ ตุลาการในศาลทหารบกกลางไม่ครบจำนวนแล้ว เด่นาบัต
กระทรวงกระดาใหม่ มีอำนาจที่จะตั้งตนเอง เป็นตุลาการ
ในศาลทหารบกกลางได้

นายทหารนอก มาตรการ ๓๖ เสนอบัตรตรวจกระด้าใหม่ จะตั้ง
ประจำการเป็น นายทหาร ที่มีได้ประจำการ เป็น ตุลาการ ค้าตทหารบก
ตุลาการได้ กตางได้

ค้าตทหารบก มาตรการ ๓๗ นอกจากค้าตทหารบกกตาง ที่ตั้งประจำ
กตางพิเศษ อยู่แล้ว เสนอบัตรตรวจกระด้าใหม่ มีอำนาจออก
คำสั่งตั้งกรรมการค้าตทหารบกกตางพิเศษพร้อมทั้งอัยการ
ทหารบก และ จำค้าต เพื่อ พินักษาคัดพิเศษ นั้นได้

ภาค ๒

อำนาจค้าตทหารบกในเวลาปรกติ

หมวด ๑

บังคับอำนาจ

บุคคลที่อยู่ มาตรการ ๓๘ บุคคลที่อยู่ใน อำนาจค้าตทหารบกใน
ในอำนาจ เวลาปรกตินั้น คือ

ค้าตทหารบก ๑) นายทหารชั้นประทวน พลทหาร ประจำการ
หรือ เมื่อเวลาบรรณาการประจำอย่างใด ๆ ตามพระราช
บัญญัติกตักษณเกณฑ์ทหาร

๒) นายทหารชั้นสัญญาบัตร ประจำการ

๓) นายทหารชั้นสัญญาบัตรที่มิได้ประจำการ แต่กระทำความผิดต่อ กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง สำหรับทหารบก หรือกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาทหาร คือ

ก) ตั้งแต่มาตรา ๑๓ ตลอดถึง มาตรา ๒๗

ข) มาตรา ๒๘ เฉพาะแต่ซึ่งซึ่งได้มีพระบรมราชานุญาตให้ ใช้สำหรับ เรือรบหลวง หรือสำหรับกรมกองทหาร

ค) ตั้งแต่มาตรา ๒๙ ตลอดถึง มาตรา ๓๓

ง) ตั้งแต่มาตรา ๓๖ ตลอดถึง มาตรา ๔๔

๔) นักเรียนในโรงเรียนทหารบก

๕) บุคคลพลเรือน ทั้งปวง ซึ่ง ทำการ อยู่ใน ทหารบกตั้ง จะ กล่าว คือไปนี้

ก) เมื่อเวลา กระทำผิดในหน้าที่ราชการทหารบกไม่ว่าในท้องที่ใด ๆ หรือ

ข) เมื่อเวลา กระทำผิดอย่างอื่น ๆ เฉพาะในบริเวณบ้านเรือน และ พื้นที่ ของ ทหารบก หรือในที่พักร้อน พักแรม ของ ทหารบก หรือในขณะที่ อยู่ใน ความควบคุม ของ เจ้าหน้าที่ ฝ่ายทหารบก

๖) บุคคล ที่ต้องคุมขัง อยู่ใน ที่คุมขังของ ทหารบก
โดย ชอบด้วย กฎหมาย

๗) ชลยศึก หรือ ชนชาคิด้ครุ ซึ่งอยู่ใน ความควบคุม
คุม ของ ทหารบก

อยู่ใน อำนาจศาล มาตรา ๓๙ บุคคลแรกเข้ามา เป็น ทหารต้อง อยู่ใน
ทหารบกเมื่อใด อำนาจศาลทหารบก ตั้งแต่เวลานั้น ทิศกรรมการตรวจเด็กอกชาย
ฉกรรจ์ ได้ ตัดสิน ให้ผู้นั้น ต้อง เข้า รับ ราชการทหาร และ
เจ้าหน้าที่ ฝ่าย ทหาร ได้ รับ ตัว ผู้นั้น แล้ว หรือ ตั้งแต่ วันที่
เจ้าหน้าที่ ฝ่าย ทหาร บก ได้ อนุญาต ให้ เข้า รับ ราชการ ตาม
พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร

ทหารกับพลเรือน มาตรา ๔๐ เมื่อ ผู้ที่ อยู่ใน อำนาจศาลทหารบก กับ
ทำผิดด้วยกัน ผู้ที่ มิได้ อยู่ใน อำนาจศาลทหารบก กระทำ ความผิดในคดี
อาญาด้วยกัน จะ เป็น คดีการ หรือ ผู้ล้มรุกิต หรือ
ผู้ที่ อยู่ใน อำนาจศาลทหารบก กระทำ ความผิด ต่อ ผู้ที่ มิ
หนึ่งคือสัญญา ทางพระราชไมตรีบัญญัติว่า ต้อง พ้องร้อง
ยัง ศาล นั้น ๆ ก็ดี คดี ตาม ที่ว่า มา นไม่ ต้อง ขึ้น ศาล
ทหารบก

ทหารบก กับ มาตรา ๔๑ เมื่อผู้ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารเรือพร้อม
 ทหารเรือ ทำผิด ทั้งผู้ซึ่งอยู่ใน อำนาจศาลทหารบก กระทำผิด ด้วยกัน จะ
 ด้วยกัน เป็น คดีการ หรือ ผู้สมัคร ให้เจ้านาททหารบกทหาร
 เรือได้สั่งให้ปรากฏว่า ความผิดนั้น ได้กระทำในที่ใด
 ถัดความผิดนั้นได้ กระทำในเรือของราชนาวี หรือในเขตร
 โรงทหารเรือ หรือที่ หรือที่อยู่ ที่ใด ๆ ซึ่ง อยู่ใน
 ปกครอง ของราชนาวี ให้ศาลทหารเรือพิจารณาคดี
 นั้น แต่ถ้า กระทำผิดในที่อื่น นอกจากนี้ ให้ศาล
 ทหารบกพิจารณาคดีนั้น ๆ

การพิพากษา มาตรา ๔๒ เมื่อศาลใด (จะ เป็น ศาลทหาร ก็ตาม
 โทษจำเลยที่ ศาลพลเรือน ก็ตาม) ได้ พิพากษาพิพากษาคดี ที่บุคคลอยู่
 เป็นทหาร ในอำนาจศาลทหารบก ศาลนั้น ๆ ต้องใช้ กฎหมาย
 ทหารบก สำหรับ พิพากษา วางบทลงโทษ บุคคล ที่ อยู่ใน
 อำนาจ กฎหมาย ทหารบก หรือ กฎหมาย ทหารเรือแก่
 บุคคลที่อยู่ใน อำนาจ กฎหมาย ทหารเรือ

หมวด ๒

อำนาจศาลทหารบกตามลำดับชั้น

ศาลจังหวัด ฯ มาตรา ๔๓ ศาลจังหวัดทหารบก ศาลกรมทหารบก
 ศาลกรม ฯ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี อาญาที่ จำเลย เป็น บุคคล
 อยู่ใน อำนาจศาลทหารบกได้ดังนี้ คือ

- ๑) จำเลย เป็น บุคคล อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหารบก
เว้นแต่ ที่มีคดีชั้นต้นฎีกาบัตร
- ๒) วางบทลงโทษ ผู้กระทำความผิด ตาม คำพิพากษา
ให้จำคุกไม่เกินกว่า ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท
หรือ ทั้ง ๒ กรณี

ศาลมณฑล ๗ มาตรา ๔๔ ศาลมณฑลทหารบกมีอำนาจพิจารณา
พิพากษาคดีอาญา ที่ จำเลย เป็น บุคคล อยู่ใน อำนาจ ศาล
ทหารบกได้ดังนี้ คือ

- ๑) จำเลย เป็น บุคคล อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหารบก
เว้นแต่ ที่เป็น นายพล หรือ เทียบเท่า นายพล
- ๒) วางบทลงโทษ ผู้กระทำความผิด ได้ ทุกบทกฎหมาย
- ๓) คดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลจังหวัดทหารบกศาล
กรมทหารบก

ศาลทหารบก กวาง มาตรา ๔๕ ศาลทหารบกกลาง มีอำนาจ พิจารณา
พิพากษาคดีอาญาที่จำเลยเป็นบุคคลอยู่ในอำนาจศาลทหาร
บกได้ดังนี้ คือ

- ๑) จำเลย มียศ เป็น นายพล หรือ เทียบเท่า นายพล

๒) ว่างบคงโทษผู้กระทำความผิดได้ทุกบทกฎหมาย

๓) คดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลมณฑลทหารบก

ศาลทหารบก

มาตรา ๔๖ ศาลทหารบกกลางพิเศษมีอำนาจพิจารณา

กลางพิเศษ

พิพากษาคดีอาญาใด ๆ ซึ่งจำเลยเป็นผู้อยู่ในอำนาจ
กฎหมายทหารบกได้ทั้งสิ้น

ภาค ๓

ลักษณะอุทธรณ์หรือฎีกาอุทธรณ์

หมวด ๑

คดีอุทธรณ์หรือฎีกาอุทธรณ์ได้และไม่ได้

อุทธรณ์ศาล

มาตรา ๔๗ คำพิพากษาของศาลจังหวัดทหารบก

จังหวัด

ศาลกรมทหารบกนั้น โจทย์จำเลยหรือผู้มีส่วน

ศาลกรม

ตั้งกรรมการศาลผู้มีส่วนตั้งลงโทษอุทธรณ์ไป
ยังศาลมณฑลทหารบกได้ เว้นแต่จะอุทธรณ์ขอ
เพิ่มโทษหรือขอลดโทษไม่ได้

อุทธรณ์ศาล

มาตรา ๔๘ เมื่อศาลมณฑลทหารบกได้พิพากษา

มณฑล

คดีในชั้นนั้น โจทย์จำเลยหรือผู้มีส่วนตั้งกรรมการ

ในคดีชั้นนั้น

ศาลผู้มีส่วนตั้งลงโทษอุทธรณ์ไปยังศาลทหารบก
กลางได้เสมอไป

อุทธรณ์ศาล มาตรา ๔๙ เมื่อศาล มณฑลทหารบกได้พิพากษา
มณฑล ในคดี คดีอุทธรณ์ทัพบด้อย ศาลเดิม โจทย์จำเลย จะอุทธรณ์
ชั้นอุทธรณ์ คำพิพากษา ศาลมณฑลทหารบก ค่อยไปอีกไม่ได้ เว้นแต่
ศาล มณฑล ทหารบกได้พิพากษา กลับสัตย์ หรือ ได้
พิพากษาเปลี่ยนแปลง โจทย์จำเลย จึงจะอุทธรณ์
ได้เฉพาะ ใน ข้อที่ กลับสัตย์ หรือ เปลี่ยนแปลง นั้น
แต่ถ้าพิพากษาเปลี่ยนแปลง โทษ ให้เบาลง กว่าศาลเดิม
แล้ว ก็อุทธรณ์ไม่ได้ดูกัน ส่วนผู้มีอำนาจตั้ง
กรรมการศาล หรือผู้มีอำนาจตั้งลงโทษ อุทธรณ์
ค่อยไปอีก ไม่ว่าเหตุใด ๆ

คดีที่อุทธรณ์ มาตรา ๕๐ เมื่อศาล ทหารบกกลาง หรือศาล
ฎีกาศาลทหาร ทหารบก กลางพิเศษได้พิพากษาคดีอุทธรณ์ทัพบด้อย ศาล
บกกลางไม่ได้ มณฑล ทหารบกแล้ว โจทย์จำเลย หรือผู้มีอำนาจตั้ง
เว้นแต่พิพากษา กรรมการ ศาล ผู้มีอำนาจตั้งลงโทษ จะทุกเหตุว่า
ไม่ตรงกัน ฎีกา อุทธรณ์คำพิพากษา ศาล ทหารบก กลาง หรือ
ศาล ทหารบกกลาง พิเศษ ค่อยไปอีกไม่ได้ เว้นแต่ศาล
ทหารบกกลาง หรือศาลทหารบกกลางพิเศษได้พิพากษา
กลับสัตย์ หรือได้พิพากษาเปลี่ยนแปลง โจทย์จำเลย
หรือผู้มีอำนาจตั้งกรรมการศาล ผู้มีอำนาจตั้งลงโทษ

จึงจะหลุดเถิด ๆ ถวายฎีกาอุทธรณ์คำพิพากษาได้เฉพาะ
ในข้อที่ถกถပ်ด้วย หรือเปลี่ยนแปลงนั้น แต่ถาพิพากษา
เปลี่ยนแปลง โทษ ให้เบา ดง กว่า ค่ำถ มณฑล ทหารบก
แล้ว จะ หลุดเถิด ๆ ถวายฎีกา ต่อไปไม่ได้ คุ้มกัน

คดีอุทธรณ์
ศาลทหาร
บกกลางได้
มาตรา ๕๑ เมื่อศาลทหารบกกลาง หรือศาลทหาร
บกกลาง พิเศษได้พิพากษา คดีใน ชั้นต้น โจทย์ จำเลย
หรือผู้มีอำนาจตั้งกรรมการศาล ผู้มีอำนาจตั้งดงโทษ
มีสิทธิจะหลุดเถิด ๆ ถวายฎีกาอุทธรณ์คำพิพากษา ของ
ศาล ทหาร บกกลาง หรือ ศาลทหารบก กลาง พิเศษ ได้
เด่มต่อไป

หมวด ๒

ข้ออุทธรณ์หรือฎีกาอุทธรณ์

ระเบียบอุทธรณ์
ฎีกา
มาตรา ๕๒ ผู้ซึ่ง จะอุทธรณ์ หรือ ฎีกาอุทธรณ์คดี
คำพิพากษา ของศาลทหารบก ต้องเขียนคำอุทธรณ์
หรือ ฎีกาอุทธรณ์ อธิบายเหตุผล รวมใจความ เรียง เป็น
ข้อ ๆ ยกเหตุ ตาม ความจริง หรือ ตาม กฎหมายที่เห็น
ว่าเป็น องค์อุทธรณ์ หรือ ฎีกาอุทธรณ์ตั้งไป ยังจำศาลที่
พิจารณา คดี ชั้นต้น

กำหนดวัน มาตรา ๕๓ ถ้าโจทก์จำเลย เป็นผู้อุทธรณ์หรือ
อุทธรณ์ ฎีกา ฎีกาอุทธรณ์ ต้อง ส่ง หรือ ยื่น คำอุทธรณ์ หรือ ฎีกา
อุทธรณ์ ให้จำศาล ภายใน ๑๕ วัน

ถ้า ผู้มีอำนาจตั้ง กรรมการศาล หรือ ผู้มีอำนาจ
ตั้งตงโทษ เป็นผู้อุทธรณ์หรือ ฎีกาอุทธรณ์ ต้อง ส่ง
หรือ ยื่น คำอุทธรณ์หรือ ฎีกา อุทธรณ์ ให้จำศาลภายใน
๓๐ วัน

การนับกำหนด มาตรา ๕๔ การนับกำหนดวัน ให้นับตั้งแต่วัน
วันอุทธรณ์ รุ่งขึ้น ที่ ไต่ถาม คำพิพากษาให้ โจทก์ หรือ จำเลย ผู้ที่จะ
ฎีกา อุทธรณ์ฟัง และ ถ้าวิน ที่ครบ กำหนด เป็น วันหยุดทำ
การ ของทหารบก ยอมให้เพิ่ม กำหนดนั้น ขึ้น จนถึง
วันแรกที่ทำกร ต่อจาก วันที่ หยุดนั้น

หมวด ๓

การพิจารณาพิพากษาคดีชั้นอุทธรณ์

อำนาจศาล มาตรา ๕๕ ในคดีทุกเรื่อง ศาลที่ต้องพิจารณา
ชั้นอุทธรณ์ มีอำนาจดังนี้ คือ

- ๑) เรียก พยาน มาสืบเพิ่มเติมใหม่

๒) ส่งคดีกลับไปยังศาลเดิมให้พิจารณาใหม่หรือให้ศาลเดิมเรียกพยาน มาสืบเพิ่มเติมใหม่

๓) สั่งให้ศาลที่เป็นชั้นเดียวกัน กับศาลที่พิจารณาแล้ว พิจารณาอีกครั้ง ๑

คดีที่จำเลย มาตรา ๕๖ ถ้าคดีที่จำเลย เป็นผู้อุทธรณ์ฝ่ายเดียว
อุทธรณ์ ศาลที่พิพากษา ความขึ้นอุทธรณ์จะเพิ่มโทษจำเลยให้หนักไปกว่าศาลเดิมไม่ได้

คดีที่โจทก์ ผู้มี มาตรา ๕๗ เมื่อโจทก์ หรือผู้มีอำนาจตั้งกรรมการ
อำนาจตั้งกรรมการ ศาล ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ เป็นผู้อุทธรณ์ ศาลที่
การศาล ผู้มี พิพากษา ความอุทธรณ์มีอำนาจพิพากษาตามที่เห็น
อำนาจสั่งลงโทษ ตมควร
อุทธรณ์

คดีที่ทฎเถตา ๆ มาตรา ๕๘ คดีที่โจทก์จำเลย หรือผู้มีอำนาจตั้ง
ถวายเป็นฎีกา กรรมการศาล ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ ตามคำพิพากษา
ทฎเถตา ๆ ถวายฎีกาอุทธรณ์ คดีตามคำพิพากษานั้น
แล้ว แต่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทาน
พระบรมราชวินิจฉัย เป็นเด็ดขาด หรือ พระราชทาน

คดีไปยัง ศาลฎีกา หรือ จะให้มี พระบรมราชโองการ
โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรรมการ เป็น ศาลรับสั่ง พิจารณา
คดีนั้น

ภาค ๔

วิธีจัดการศาลทหารบก

ในเวลาดังครามหรือในเขตรัฐ

ประกาศใช้กฎอัยการศึก

หมวด ๑

ศาลทหารบกตามลำดับชั้น และศาลชันาม

ศาลที่มีอยู่แล้ว
ในเขตปฏิบัติ

มาตรา ๕๙ ถ้ามีการตั้งครามหรือเวลาที่ประกาศ
ใช้กฎอัยการศึก ศาลทหารบก คือ ศาลจังหวัดทหารบก
ศาลกรมทหารบก ศาลมณฑลทหารบก ศาลทหารบก
กลาง ซึ่งได้มีอยู่แล้วในเขตปฏิบัติ คงเป็นไปตาม
เดิม แต่ในกรณี ผู้มีอำนาจตั้ง กรรมการ ศาล ทหาร
บก จะ ตั้ง ผู้ พวักษา ฝ่าย พลเรือน เป็น กรรมการ ศาล
ทหารบก ด้วย ก็ได้

ศาลชันาม

มาตรา ๖๐ ต่อเมื่อท้องถิ่นใด เป็น ยุทธบริเวณ กัด
หรือ กองทหารบก กำลังเดิน เข้า ยุทธบริเวณ กัด จึง
ให้มี ศาลชันาม

หมวด ๒

วิธีปฏิบัติการค้าต๋นนาม

เหตุที่ต๋องมี มาตรา ๖๑ ถ้าทหารบกได้กระทำการ อยู่ ใน ยุทธ
การค้าต๋นนาม บริเวณ หรือ ก่อตั้งเดิน กองทหารเข้าไปด้อยุทธบริเวณ
ให้ ผู้บังคับบัญชาต๋งต๋ดใน กรมกอง ทหารนั้น มีอำนาจ
ตั้ง กรรมการ ค้าต๋นนามขึ้นได้

ผู้มอำนาจตั้ง มาตรา ๖๒ ผู้บังคับบัญชาต๋งต๋ดซึ่ง มี อำนาจ ตั้ง
กรรมการ ค้าต๋นนามได้นั้น คือ

การค้าต๋นนาม ๑) แม่ทัพใหญ่ทหารบก มีอำนาจตั้งกรรมการค้า
ต๋นนามขึ้นได้ เพื่อ พิจารณา คดีที่ เกิดขึ้นใน ตำบล ซึ่ง
กรมบัญชาการ กองทัพใหญ่ทหารบก ตั้งอยู่

๒) แม่ทัพน้อย ทหารบก ซึ่งอยู่ ต่าง ตำบลกับกรม
บัญชาการ กองทัพใหญ่ มีอำนาจตั้ง กรรมการค้าต๋นนาม
ขึ้นได้ เพื่อ พิจารณา คดีที่ เกิดขึ้นในตำบล ซึ่งกรมบัญ
ชาการ กองทัพน้อย ทหารบก ตั้งอยู่

๓) ผู้บัญชาการ กองพลทหารบก ซึ่งอยู่ต่างตำบล
กับกรมบัญชาการ กองทัพน้อย และ กรมบัญชาการ กอง
ทัพใหญ่ มีอำนาจตั้ง กรรมการ ค้าต๋นนามขึ้นได้ เพื่อ

พิจารณาคดีที่เกิดขึ้นในคำบด ซึ่ง กรมบัญชาการ กองพล
ทหารบก ตั้งอยู่

๔) กองทหารโต มีกำลังไม่น้อยกว่า ๑ กองพัน อยู่
ต่าง คำบด กับ กรมบัญชาการ กองพล กรมบัญชาการ
กองทัพน้อย และ กรมบัญชาการ กองทัพใหญ่ ให้ผู้
บังคับบัญชา กองทหาร นั้น มีอำนาจ ตั้ง กรรมการ ศาต
สดนาม เพื่อ พิจารณาคดีที่เกิดขึ้นในคำบด ซึ่งกองทหาร
นั้น ตั้ง อยู่

เมื่อใดจะตั้ง
กรรมการ

มาตรา ๖๓ ศาตสดนาม เป็นศาลที่ ตั้ง กรรมการ ขึ้น
ในเมื่อ มี คดี ที่ จะต้อง พิจารณา พิพากษา เฉพาะ คดี เรือง
เดช หรือ หลายเรื่อง แล้ว แต่ ผู้ มีอำนาจ ตั้ง กรรมการ
ศาล จะ ออก คำสั่ง

วิธีตั้งกรรมการ
ศาลสดนาม

มาตรา ๖๔ เมื่อ ผู้ มีอำนาจ ตั้ง กรรมการ ศาลสดนาม
ออก คำสั่ง ตั้ง กรรมการ เมื่อใด ให้ บังนาม ของ ผู้ ที่
จัก เป็น กรรมการ ลง ใน คำสั่ง และ ให้ กำหนด ลง โดย
ชัดเจน ว่า มี คดี เรือง ไต บาง ที่ จัก ต้อง พิจารณา พิพากษา

จำนวนกรรมการ มาตรา ๖๕ ในคำตัดสินให้ตั้งข้าราชการ กระจดา
คำตัดสิน โหม ชั้นสัญญาบัตร เป็น กรรมการ ๓ นาย และกรรม
การ ๓ นาย จำต้องเป็น ข้าราชการ กระจดา โหม ชั้นสัญญา
บัตร ที่มีศั ดังกว่า จำเตย ๒ นาย

ผู้มีอำนาจตั้ง กรรมการตั้ง ตนเองได้
มาตรา ๖๖ ถ้าไม่มีข้าราชการ กระจดา โหม ชั้นสัญญา
บัตร สั มควร เป็นกรรมการ คำตัดสิน ครบจำนวน ได้แล้ว
ผู้มีอำนาจ ตั้ง กรรมการ คำตัดสิน มี อำนาจ ที่ จะตั้ง ตน
เอง เป็น กรรมการ ในคำตัดสิน ได้

เหตุที่ต้องตั้ง
จำเตยไปยังคำ
ประจำท้องถิ่น
มาตรา ๖๗ ถ้ามีเหตุอื่น จำเป็น ที่ จะตั้ง กรรมการ
คำตัดสินไม่ได้ แล้ว ให้ผู้บังคับ บัญชา ทหารบก ใน
ท้องถิ่น ส่งจำเตยไปยังกอง บังคับการ กรมทหารบก หรือ
กรมบัญชาการ กองพลทหารบก หรือ กรมบัญชาการ
กองทัพบก หรือ จะส่ง จำเตยไป ยังศาล มณฑล ทหาร
บก ซึ่ง อยู่ในท้องถิ่น ที่ทหารบกได้กระทำสงคราม หรือ
ในเขตท้องถิ่น ซึ่ง ประกาศใช้กฎอัยการศึก เพื่อ จัด
การ ตั้ง กรรมการ คำตัดสิน ทหาร บก พิจารณา พินาก ษา คดี
เรื่องนั้นต่อไป ก็ได้ ทั้งนี้ แต่ ความสัตตว

ภาค ๕

อำนาจศาลทหารบก และ ศาลสนาม

ในเวตางคราม หรือในเซตร์ที่

ประกาศใช้กฎอัยการศึก

หมวด ๑

บ่งอำนาจ

บุคคลที่คองอยู่ ในอำนาจศาลทหารเวตางไม่ปรกติ มาตรา ๖๔ บรรดาบุคคลซึ่งได้กระทำความผิดทางอาญาในท้องถิ่นซึ่งทหารบกกำลังกระทำสงครามหรือในท้องถิ่นซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึกนั้น ต้องอยู่ในอำนาจศาลทหารบก หรือ ศาลสนามทั้งดั้นโดยไม่ว่ากิตบุคคล เพราะฉะนั้นคดีอาญาไม่ว่าอย่างไรที่เกิดขึ้นต้องพิจารณาพิพากษาในศาลทหารบก หรือศาลสนาม

หน้าที่ศาลพลเรือน มาตรา ๖๕ ศาลพลเรือนซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งในเวตางไม่ปรกติ ทหารบก กำลังกระทำสงคราม หรือในท้องถิ่นซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้คงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาเฉพาะแต่ที่เกิดขึ้นก่อนวันซึ่งทหารบกได้กระทำความผิด หรือ ก่อนวันที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก ส่วนศาลสนามหรือศาลทหารบกให้มีอำนาจ

พิจารณา พิพากษา คดีอาญา ที่ ยัง คงค้างอยู่ เมื่อเด็กกระ
ทำ สงคราม หรือ เมื่อ เด็กใช้ ภูฏอัยการศึก

หมวด ๒

อำนาจศาลทหารบก ตามลำดับชั้น

และ อำนาจ ศาลสนาม

อำนาจพิพากษา
โทษ มาตรา ๗๖ ศาลทหารบก ที่อยู่ในท้องถิ่น ซึ่ง ทหาร
บก กำจัด กระทำ สงคราม หรือในท้องถิ่น ซึ่ง ประกาศใช้
ภูฏอัยการศึก หรือศาลสนามนั้น แม้จะมีอำนาจพิจารณา
พิพากษา คดี อาญาได้ โดยไม่ จำกัด บุคคลที่อยู่ใน อำนาจ
ศาล เหมือนอย่างใน เวลดา ปรกติ ก็ดี แต่ยังคง จำกัด
ยศ และ กระทงโทษ จำเลยดังนี้ คือ

ศาลจังหวัด ฯ ๑) ศาลจังหวัด ทหารบก ศาล กรมทหารบก มี
ศาลกรม ฯ อำนาจ พิจารณา พิพากษา คดี อาญาได้ เว้น แต่ ที่จำเลย
มียศชั้นสัญญาบัตร และ วางบท ลงโทษ ผู้กระทำความ
ผิด ตาม คำพิพากษา ให้จำคุกไม่เกิน กว่า ๑ ปี หรือปรับ
ไม่เกิน ๒๐๐ บาท หรือ ทั้ง ๒ สถาน

ศาลมณฑล ฯ ๒) ศาลมณฑล ทหารบก มีอำนาจพิจารณาพิพาก
ษา คดีอาญาได้ เว้น แต่ ที่จำเลย เป็น นายพล หรือ เทียบ

เท่า นายพล และ วางบท ลง โทษ ผู้กระทำความผิดได้
ทุกบท กฎหมาย

คำตทหกรบก
กถาง ค) ค่ำตทหกรบกถาง มี่อำนาจพิจรณำพิจำกษำ
ค้ำ อำณำใน ค้ำ ที่จำเจย มี่ค้ำ เป็น นำนพล หรือ เทียบเท่ำ
นำนพล และ วำงบท ลง โทษ ผู้กระทำความผิดได้ทุกบท
กฎหมาย

คำตทหกรบก
กถำงพิจำษ ค) ค่ำต ทหกรบก กถำง พิจำษ มี่ อำนำจ พิจรณำ
พิจำกษำ ค้ำ อำนำได้ ๒๕๕

คำตต้นำน
ค) ค่ำต ต้นำน มี่อำนาจ พิจรณำ พิจำกษำ ค้ำ อำนำ
ณำได้ ไม่จำกัด้ ว่า บุคคล จะมี่ค้ำ ษัณโด้ เป็นจำเจย และ
มี อำนำจ วำง บท ลง โทษ ผู้กระทำความผิด ได้ ทุก บท
กฎหมาย

อุทธรณ์ฎีกำ
ไม่ได้
มำตรำ ๗๑ ค้ำพิจำกษำ ของค้ำตจ้งหวัด้ ทหกรบก
ค้ำตกรมทหกรบก ค้ำตมณษัตถ์ทหกรบก ค้ำตทหกรบก
กถำง ค้ำตทหกรบก กถำงพิจำษ และ ค้ำตต้นำน ที่ได้
พิจำกษำ ค้ำค้ำ กิดขุ่นใน ๒๕๕๓ ซึ่งทหกรบก ถำงกระทำ
ถ้งครำม หรือในทอ้งถึน ซึ่ง ประกำศำใช้กฎอัยการค้ำก
เป็นค้ำ พิจำกษำ เต็ดขำด ผู้ใด จะอุทธรณ์ หรือฎีกำ
อุทธรณ์ค้ำไปไม่ได้

การลงอาญาตาม มาตรา ๗๒ ผู้ใดต้องคำพิพากษาของศาลทหารบก คำพิพากษาใน ที่ใด พหุภาษา ศักดิ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ซึ่งทหารบก กำหนด เวลามาไม่ปรกติ กระทำสงคราม หรือในท้องถิ่น ซึ่งประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือศาลตั้งนาม ให้ลงอาญาอย่างใด แม้ที่สุดโทษถึง ประหารชีวิต ถ้าและ เมื่อ คำพิพากษานั้นได้ รับอนุมัติแล้ว ให้จัดการ ลงอาญาได้ทีเดียว

ภาค ๖

บทบัญญัติทั่วไป

คำหน้าอัยการ มาตรา ๗๓ ศาลจังหวัดทหารบกและศาลมณฑล และจำศาล ทหารบก กับศาลทหารบกกลาง ให้มีอัยการทหารบก และจำศาลประจำศาลทุก ๆ ศาล แต่อัยการทหารบก ต้องเป็นข้าราชการกระต่าใหม่ชั้นสัญญาบัตรซึ่งเสนาบดี กระทรวง กระต่าใหม่ตั้งเป็นอัยการ

แต่ศาล กรมทหารบกก็ตั้ง หรือในเวลาดังกรม ในท้องถิ่นที่ ประกาศใช้กฎอัยการ ศักดิ์ ผู้มีอำนาจ ตั้งกรรมการศาล อาจตั้งข้าราชการผู้ใด ๆ เป็นอัยการ และจำศาล ทหารบก หรือศาล ตั้งนามได้ ตามเวลาที่จำเป็น

อัยการคน ๑ มาตรา ๗๔ เด่นาบดี กระทรวง กระธาใหม่มีอำนาจ
กระทำการใด ตั้งให้ อัยการทหารบกคน ๑ รับราชการในจังหวัดทหารบก
หลายแห่ง หรือมณฑลทหารบก หรือกรมทหารบกใดๆ ในคราว
เดียวกันหลายแห่งก็ได้

ตั้งผู้ทำการแทน อัยการชั่วคราว มาตรา ๗๕ ในเวลาที่ยกการ ทหารบกไม่อยู่ หรือ
อัยการชั่วคราว มีเหตุขัดข้อง อย่าง ๑ อย่างใดที่จะทำหน้าที่ ของคน ไม่ได้
ผู้มอำนาจ ตั้งกรรมการศาล จะตั้งข้าราชการ กระธาใหม่
ผู้ใด แม้ไม่ใช่ ข้าราชการ กระธาใหม่ ชั้น สัญญาบัตร ให้
กระทำการ แทนอัยการ ทหารบก ชั่วคราวก็ได้

ผู้ที่จะเป็นโจทย์ มาตรา ๗๖ ในเวลาปรกติ อัยการทหารบกหรือ
ฟ้องในเวลา ผู้ใดซึ่ง เป็น ผู้ที่ต้อง ประทุษฐุร้าย เสียหาย และ เป็นผู้ อยู่
ปรกติ ในอำนาจ ศาลทหารบก จึงจะมีอำนาจ เป็น โจทย์ ฟ้อง
คดีในศาลทหารบกได้ แต่ถาผู้ที่ต้องประทุษฐุร้าย หรือ
เสียหายไม่ได้ เป็นผู้ อยู่ ในอำนาจ ศาลทหารบก แล้วต้อง
มอบคดีให้ อัยการ ทหารบก เป็นโจทย์

ผู้ที่จะเป็นโจทย์ ถ้าในเวลาสงคราม หรือในทอง ถิ่นที่ประกาศให้
ฟ้องในเวลาไม่ กอฏอัยการศึก ผู้ที่ต้อง ประทุษฐุร้าย เสียหายจะเป็น
ปรกติ บุคคลที่อยู่ ในอำนาจศาลทหารบก หรือไม่ได้ขยู่ในอำนาจ

ศาลทหารบกคดี ต้องมอบคดี ให้อยู่การทหารบก และ
ข้อยการทหารบกเท่านั้นมีอำนาจเป็นโจทก์ ในศาลทหารบก
หรือศาลสันามได้

การแต่งตั้ง
ไว้ความ
หนึ่ง ในเวตาปรกตินั้น ถ้าโจทก์คดี จำเลยคดี
มีประสงค์จะแต่งตั้งไว้ความให้ต่างแก่ต่างคดีของ
คนใดได้ ผู้ที่จะเป็นทนายนั้น ต้อง เป็นบุคคลซึ่งอยู่ใน
อำนาจ ศาลทหารบกแล้ว ทั้งได้รับอนุญาตผู้มีอำนาจ
ตั้งกรรมการ ศาลให้เป็นทนาย

คดีชำระใน
ศาลใดต้องแล้ว
แต่เกาะทะเล
มาตรา ๗๗ แม้ ได้ กำหนดไว้ แต่ว่าศาลทหารบกใด
จักต้องพิจารณาบุคคลชนิดใดนั้น ถ้าการพิจารณานั้น
จะไม่เป็น การผิดวกแล้ว ก็ให้ศาลทหารบก หรือศาล
สันาม พิจารณาคดี ดังต่อไปนี้

๑) ถ้าจำเลย กระทำผิดใน ท้องถิ่นซึ่งอยู่ในอำนาจ
ของศาล ทหารบก หรือศาลสันามศาลใด ก็ให้ พิจารณา
ในศาลนั้น หรือ

๒) ถ้าจำเลย ถูกจับกุมใน ท้องถิ่น ซึ่งอยู่ใน อำนาจ
ของศาลทหารบก หรือศาลสันามศาลใด ก็ให้ พิจารณา
ในศาลนั้น หรือ

๓) ถ้าจำเลยมีตำแหน่ง ราชการ ประจำอยู่ในท้องถิ่น ศาลทหารบก หรือศาลสันนามศาลโต ก็ให้ พิจารณา ในศาลนั้น

ทั้งนี้สุดแต่ความ สดวกในการพิจารณา คดีนั้น

คดีจำเลยถูก
ฟ้องเรื่องเดียว
กันหลายศาล

มาตรา ๗๘ ถ้าผู้กระทำผิดจะต้อง ถูกฟ้อง ในคดีเรื่อง เดียวกันในศาล ทหารบกหรือศาลสันนามหลายแห่งต้องให้ อัยการ ทหารบกในศาลแห่งนั้นไปดูพิจารณากันให้ตกลงว่าจะ พิจารณาในศาลใด ถ้าอัยการ ทหารบกนั้นไม่ตกลง พร้อมกันได้ ให้รายงานไปยัง ผู้บังคับบัญชา ของจำเลย ที่อยู่ใกล้ ในท้องถิ่นซึ่งจำเลยอยู่ในขณะนั้น ให้วินิจฉัย เด็ดขาดว่าจะให้ ศาลใด พิจารณา คดีนั้น ส่วนการ พิจารณา คดีนั้น ต้องงดไว้ จนกว่าจะได้ รับคำสั่ง

คดีจำเลยคน
เดียวถูกฟ้อง
หลายศาลหลาย
เรื่อง

มาตรา ๗๙ ถ้าผู้ท้อยใน อำนาจ ศาลทหารบก หรือ ศาลสันนามถูกฟ้อง ในคดีที่จักต้อง พิจารณาในศาลทหารบก หรือศาลสันนาม และในคดีที่จักต้องพิจารณาในศาลอื่น ๆ พร้อมกัน คดีใดที่ฐานความผิดโทษหนักให้ พิจารณา คดี นั้นก่อน แต่ ถ้าแม่ว่ามิโทษ ประมาณเท่ากัน ก็ให้ พิจารณา คดีในศาล ทหารบก หรือศาลสันนาม นั้นก่อน

ผู้เป็นประธาน
ในศาล

มาตรา ๘๐ ในศาลทหารบก หรือศาลสนาม ทูกศาล
ตุลาการ หรือกรรมการทมิฮาวได้ ตั้งที่สุดต้องเป็นประธาน
ในการ ที่จะพิจารณา พิพากษา คดีเรื่องนั้น และผู้ที่เป็น
ประธานตุลาการ หรือกรรมการนั้น นอกจากให้มั่งเสียง
ในการ พิจารณา พิพากษาคดีเท่ากับ ตุลาการ หรือ กรรมการ
ตามธรรมดาแล้ว ให้มั่งอำนาจ ตั้งการ แก่ตุลาการ
หรือกรรมการ และเจานาที่ในความ บังคับบัญชา ของผู้ มี
อำนาจ ตั้ง ตุลาการ หรือ กรรมการ ศาล ได้ ในการ ที่จะ
พิจารณา คดีเรื่องนั้น แต่จะตั้งให้ตุลาการหรือกรรมการ
ลงความเห็น ตามตน ในการ พิพากษา โทษ จำเลยไม่ได้

นำที่ปรึกษา
พระธรรมนุญ

มาตรา ๘๑ ผู้รักษา พระธรรมนุญ ทหารบก จะเป็น
ตุลาการ หรือ กรรมการ ในศาล ทหารบก ใด ๆ ได้ ไม่ว่า
จำเลยมียศตั้ง ตำแหน่ง ใด แต่ถ้าวรักษา พระธรรมนุญ
ทหารบก มียศเป็นนาย ทหาร ชั้นสัญญาบัตร ให้ ถอยยศ
ทหาร เพื่อเป็นประธาน แห่งกรรมการ หรือตุลาการ
นั้นได้

ยศและวุฒิของผู้
รักษาพระธรรม
นุญ

มาตรา ๘๒ ผู้รักษา พระธรรมนุญ ทหารบกนั้น คือ
ผู้ที่สอบได้ได้ ประกาศนียบัตร แล้ว ในโรงเรียน กฎหมาย
สยาม หรือ โรงเรียน กฎหมาย ต่าง ประเทศ ทั้ง ต้อง เป็น

ข้าราชการกระต่าใหม่ ชั้นสัญญาบัตร แต่ถามว่าจำนวน
ของผู้ที่สอบได้ใด เช่นนี้ ไม่พอ เสนาบดี กระทรวง
กระต่าใหม่ จะ เลือก และ ตั้ง ข้าราชการ กระต่าใหม่ ชั้น
สัญญาบัตร ผู้ใดตามสมควร ซึ่งเสนาบดี กระทรวง
กระต่าใหม่ เห็นว่า มีความรู้ และ ความสามารถ พอที่จะ
เป็นผู้รักษาพระธรรมนูญทหารบก นั้นก็ได้
แต่ในเวลาสงคราม หรือในท้องถิ่นที่ประกาศใช้กฎ
อัยการศึก เสนาบดี กระทรวง กระต่าใหม่ จะ เลือก
และตั้งข้าราชการผู้ใด ๆ เป็นผู้รักษาพระธรรมนูญทหาร
บกก็ได้

ข้อห้ามไม่ให้เป็น มาตรา ๘๓ ผู้ซึ่ง อยู่ใน จำพวกที่จะ กล่าวคือ ไปนี้
ตุลาการ กรรม จะนึ่งเป็นตุลาการ หรือกรรมการ หรือเป็น อัยการ
การและอัยการ ทหารบกในศาลทหารบก หรือศาลดำนามไม่ได้ คือ
เป็นญาติ ๑) ถ้าเป็นญาติ กับจำเลย หรือ เป็นญาติกับผู้ ที่ของ
ประทุษร้าย หรือ เสียหายโดย ทาง ด้าย โดหิต ดับ สกุด
ต่อกัน หรือโดยทางเป็นดกพิ ตกนึ่ง นับได้เพียงภายใน
ใน ๓ ชั้นถัด เป็นวงศ์วารเกี่ยวพันกัน ในทางงานสมรส
นับได้เพียง ๒ ชั้นถัด

เป็นผู้ร้องหรือ ๒) ถ้าเป็นผู้มีความมารอง หรืออาจต้องเป็น
เป็นพยาน พยานในคดีนั้น

เคยเป็นคู่ความ ๓) ถ้าได้ เป็น คู่ความ ล้วน ตัวใน คดี อายาใด ๆ
กันมา กับจำเลยในระหว่าง ๓ ปี ก่อนที่ จำเลยยื่นคำสด ทหารบก
หรือศาลชั้นนาม พิจารณา ครังนี้

เป็นผู้พิจารณา ๔) ถ้าได้เป็นตุลาการ หรือกรรมการพิพากษา
พิพากษามาแล้ว คดี เรื่องเดียว กันนั้น เอง ในศาล ทหารบก แห่งอื่น มาก่อน
แล้ว

เป็นผู้แทน ๕) ถ้าเป็น ผู้แทน ฐานเป็นผู้ปกครอง โดยชอบด้วย
กฎหมาย ของจำเลย หรือผู้ ถูกบาดเจ็บเสียหาย

คดีของตั้ง กรรมการ ดำรง
มาตรา ๘๔ ถ้าคดี เรื่องใด จะพิจารณาพิพากษาให้
สำเร็จเสร็จไปโดยด่วนไม่ได้ ผู้มีอำนาจตั้ง กรรมการ
หรือ ตุลาการ ศาลจะตั้ง กรรมการ หรือ ตุลาการ ดำรง
๑ นายหรือหลายนายก็ได้ ถ้าเมื่อกรรมการหรือตุลาการผู้
ได้ผู้ ๑ มีเหตุ ขัดข้อง จะทำหน้าที่ของคนให้ตกลงไปไม่ได้
ในระหว่างคดีนั้น ก็ให้ กรรมการ หรือ ตุลาการ ดำรง
ซึ่งมีอายุ ไล่ สูง กว่าผู้อื่นใน หมู่ กรรมการ หรือ ตุลาการ

ตำรวจนั้นเขาทำการแทนกรรมการ หรือตุลาการเดิมให้
ครบจำนวน ค่าที่ต้องเปลี่ยนกรรมการ หรือตุลาการเช่น
นั้นมีอำนาจเช่นเดียวกับกรรมการ หรือตุลาการค่าเดิม

คำพิพากษาคัด
ทหารและคัด
ตั้งกรรมการ
อนุมัติ

มาตรา ๘๕ คำพิพากษา ของศาล ทหารบกหรือศาล
ตั้งนาม เมื่อถึงที่สุดแล้วของใด ครอบงำของผู้นั้นอำนาจ
ตั้งกรรมการคัดตั้งเดิมก่อน จึงให้ผู้นั้นอำนาจตั้งตั้งโทษ
จัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา

ถ้าคำ พินักษา ที่ใด ครอบงำแล้ว ได้ พินักษาให้ตั้ง
โทษแก่ทหารคนใดแล้ว ให้ผู้นั้นอำนาจตั้งตั้งโทษตาม
คำพิพากษานั้น วินิจฉัยตามเหตุการณ์ ถ้าเห็นสมควร
จะตั้งให้อ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังต่อหน้าประชุมทหาร
หมู่ ๑ หมู่ใดตามที่เห็น สมควรก็ได้

อำนาจคัดตั้ง
เรื่องของกลาง

มาตรา ๘๖ ในคดี ที่ศาล ทหารบก หรือศาลตั้งนามได้
พิจารณา พินักษา นั้น ถ้ามีทรัพย์สิน สิ่งของที่ศาลได้ ยึด
ไว้เป็น กลางแล้ว ศาลทหารบก หรือศาลตั้งนาม มีอำนาจ
ตั้งให้ คนทรัพย์สิน สิ่งของ ให้ แก่เจ้าของได้ ตามกฎหมาย

อำนาจคัดตั้ง
ให้ ใช้ ค่าเสียหาย
ของหลวง

มาตรา ๘๗ ศาลทหารบก หรือ ศาลตั้งนาม มี อำนาจ
ที่จะพิพากษาให้ จำเลยคน ทรัพย์สิน หรือใช้ ราคาทรัพย์สิน ใช้
สินไหม ทดแทน ความเสียหาย ให้ แก่รัฐบาลได้ ในกรณี

ซึ่งจำเลย กระทำผิด แต่ศาลจะพิพากษาเช่นนั้นได้ ต่อ
เมื่อ ขัยการ ทหารบกได้ ร้องขอ เท่านั้น

นำที่ศาลทหาร มาตรา ๘๘ คำพิพากษาของศาลทหารบก หรือ ศาล
และศาลพลเรือน ให้นำที่ใดพิพากษาให้จำเลยคืนทรัพย์สิน หรือใช้ราคา
ในเรื่องค่าเสียหาย หรือใช้ สิ้นใหม่ทดแทน ความเสียหายให้แก่
หายของหลวง รัฐบาลนั้น ถ้า โจทก์ ร้อง ขอ ให้ ยึด ทรัพย์สิน จำเลย แล้ว
ให้มีอำนาจตั้ง กรรมการ ศาลทหารบก หรือศาลชั้น
ตั้งคดีเรื่องนี้ไปยัง ศาลพลเรือน ในท้อง ถิ่นที่ ทรัพย์สินนั้น มี
อยู่ เพราะ การยึด ทรัพย์สิน นั้น แม้จะเนื่อง จากคดี อาญา ก็
จริง แต่ทำให้คดี อาญา โดยตรงไม่ เพราะฉะนั้นให้ศาล
พลเรือนสั่ง ให้ จดการ ยึดทรัพย์สิน ในคดี เรื่องนั้น ต่อไปตาม
กฎหมาย โดยไม่ต้อง พ้อง อีกจำนวน ๑ ส่วนนำ ที่
ขัยการ ทหารบกให้ มอบให้ ขัยการ ฝ่าย พล เรือ น จัดการ
ว่า ความใน ศาล พลเรือน ชั้น ยึด ทรัพย์สิน ต่อไป จนกว่า จะ
เสร็จ

ไม่มีอำนาจชำระ มาตรา ๘๘ ศาลทหารบก หรือศาลชั้น
ความแพ่ง พิจารณา พิพากษา คดีแพ่ง แม้ ในคดีแพ่ง อันเกี่ยวด้วย
ความผิดฐานอาญา ที่ต้องขึ้น ศาลทหารบก หรือศาลชั้น

ตั้งกรรมการ คัดทหารบก หรือศาลสนามเมื่อใด ก็ให้ส่ง
จำนวนคดีนั้นไปยังศาลพลเรือน ในการที่ศาลพลเรือน
จะพิพากษา ประการใด ต้องถือเอาความเท็จความจริง
ที่ปรากฏใน คำพิพากษา ส่วนอาญา ในศาล ทหารบก หรือ
ศาลสนาม เป็นหลักตาม มาตรา ๙๐, ๙๑ แห่งประมวล
กฎหมาย ดักษณอาญา

ศาลอื่นจะชำระ มาตรา ๙๒ ถ้าจำเลยในคดีเรื่องใด ศาลทหารบก
คดีที่ศาลทหารบก หรือศาลสนามได้ พิพากษาถึงที่สุดแล้ว ศาลอื่นจะ
คดีต้นเด็ดขาด พิจารณาจำเลย อยู่น ในคดีเรื่อง เดียวกันอีกไม่ได้ เว้น
แล้วไม่ได้ แต่ ศาลทหารบก หรือ ศาลสนามได้ วินิจฉัยเด็ดขาด แล้ว
ว่าคดี เรื่องนั้นไม่ได้ อยู่ใน อำนาจ ศาล ทหารบก หรือศาล
สนาม

อธิบายคำ ผู้มี มาตรา ๙๓ ผู้มี อำนาจ สั่ง ลงโทษ ตามที่ กล่าวไว้
อำนาจสั่งลงโทษ ในมาตรา ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๓, ๕๗, ๕๘ และ
มาตรา ๘๕ นั้น ตามพระธรรมนูญ ศาลทหารบก ถือเป็น
เป็นตำแหน่ง ๑ ต่างหาก จากผู้มีอำนาจตั้งกรรมการคัด
ทหารบก เพราะผู้มีอำนาจ สั่งลงโทษย่อม ต้อง เป็นผู้
บังคับบัญชาจำเลย หาใช่ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก

หรือผู้บังคับการ จังหวัด ทหารบก เสมอไปไม่ แต่ผู้
อำนาจสั่งลงโทษ บางตำแหน่ง อาจเป็น ตำแหน่ง เดียวกับ
กับผู้มีอำนาจ ตั้งกรรมการ ศาลทหารบก ก็ได้ แลแต่
จำเลย จะอยู่ในบังคับบัญชาของผู้ใด เพราะฉะนั้นจึง
กำหนด ตำแหน่ง ผู้มีอำนาจ สั่งลงโทษไว้ ดังนี้ คือ

ศาลจังหวัด

๑) ในศาลจังหวัด ทหารบก ศาลกรมทหารบก

ศาลกรม

ผู้บังคับการกรม ทหารบก หรือผู้บังคับกองพัน ซึ่งอยู่
ต่างจังหวัด กับกอง บังคับการกรม หรือเทียบชั้น
ในตำแหน่ง ที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาจำเลย
เป็นผู้มีอำนาจ สั่งลงโทษ

ศาลมณฑล ศาล

๒) ในศาลมณฑลทหารบก ศาลทหารบกกลาง

ทหารบกกลาง

ผู้บัญชาการกองพล ทหารบก หรือเทียบชั้น ผู้บัญชาการ
กองพลทหารบก ซึ่งเป็น ผู้บังคับบัญชาจำเลย เป็นผู้
อำนาจสั่งลงโทษ แต่ถ้าจำเลย อยู่ในบังคับบัญชาผู้
มีตำแหน่ง สูงกว่า ชั้นผู้บัญชาการ กองพล ทหารบก ก็
ให้ผู้ที่ มีตำแหน่ง สูงนั้น เป็นผู้ มีอำนาจ สั่งลงโทษ

จำเลยมาจาก

๓) ในศาลจังหวัด ทหารบก ศาลกรมทหารบก

มณฑลทหารบกอื่น ศาลมณฑล ทหารบก ศาลทหารบกกลาง ซึ่งเป็น

ผู้บังคับบัญชาจำเลยชั่วคราว เช่น จำเลยมาจากท้องถิ่น
มณฑลทหารบกอื่น และได้มากระทำผิดในท้องถิ่นจังหวัด
หรือกรมทหารบก หรือมณฑลทหารบกใด และผู้บังคับ
บัญชาชั่วคราวนั้นได้ตั้งกรรมการศาลทหารบกพิจารณา
พิพากษาคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตั้งกรรมการ
ศาลนั้น เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งลงโทษ

ศาลทหารบก ๔) ในศาลทหารบกกลางพิเศษ เจ้านายที่กระทรวง
กลางพิเศษ กระจาโทม เป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ

ศาลสนาม ๕) ในศาลสนาม ผู้มีอำนาจตั้งกรรมการศาล
สนามนั้นเอง เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งลงโทษ

ประกาศมาณวันที่ ๑ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๕ เป็น
ที่ ๑๓ ในรัชกาลปัตยุมันนี้